

Metodický list k filmu **Oppenheimer**

PŘÍBĚH OTCE ATOMOVÉ BOMBY

Vážení pedagogové, vážení provozovatelé kin,
nabízíme vám pro využití ke školním projekcím film režiséra Christophera Nolana **Oppenheimer**, který má premiéru 20. července 2023.

Na dalších stránkách najdete základní informace k tomuto snímku, který se prostřednictvím příběhu **fyzika Roberta Oppenheimera** vyjadřuje k důležitým morálním dilematům, která nebyla platná jen v období světové války, ale jsou nadčasová, k osobní zodpovědnosti a nutnosti přijmout rozhodnutí se všemi zvažovanými důsledky.

V případě zájmu o projekci se obraťte na některé z kin ve vašem okolí – ve spolupráci s ním projekci rádi zajistíme.

Film **Oppenheimer** je k dispozici pro projekce v kinech v originálním anglickém znění s českými titulky a je do 15 let nepřístupný.

Kontakt a programování:

Zuzana Černá

Cinemart a.s., Národní 60/28, 111 21 Praha 1

mobil: 602 836 993

mail: cerna@cinemart.cz

O filmu

***Oppenheimer* je příběhem muže, který riskoval, že zničí celý svět, aby ho tím zachránil. Režisér Christopher Nolan propůjčil svůj vypravěčský talent životopisnému filmu o vynálezci atomové bomby.**

Oppenheimer není klasicky vyprávěný životopisný film. O jeho výjimečnosti svědčí naprosto bezprecedentní herecké obsazení v čele s Cillianem Murphym (*Počátek, Temný rytíř*), pro něhož je to už šestá spolupráce s režisérem Christopherem Nolanem. I jeho jméno je zárukou mimořádného zážitku. Jeho filmy mívají velmi odvážnou strukturu vyprávění, detailně prozkoumávají subjektivní vnímání reality a plynutí času. Nolan je také velkým příznivcem tradičních triků a snaží se vyhýbat natáčení scén před zeleným plátnem. A v *Oppenheimerovi* exploduje atomová bomba...

V době, kdy Druhá světová válka ještě vypadala nerozhodně, probíhal na dálku dramatický souboj mezi Spojenými státy a Německem o to, komu se dřív podaří zkonstruovat atomovou bombu a získat nad nepřítelem rozhodující převahu. V Americe se tajný výzkum skrýval pod označením Projekt Manhattan a jedním z jeho klíčových aktérů byl astrofyzik Robert Oppenheimer. Pod obrovským časovým tlakem se s týmem dalších vědců pokoušel sestrojít vynález, který má potenciál zničit celý svět, ale bez jehož včasného dokončení se tentýž svět nepodaří zachránit...

„Je to nesmírně rozsáhlý a výpravový příběh, asi jeden z nejnáročnějších projektů, na kterém jsem kdy pracoval,“ říká režisér, podle něhož byla asi největším soustem věrná rekonstrukce Trinity testu, prvního řízeného výbuchu atomové bomby v historii, která se točila bez využití počítačové animace.

Christopher Nolan a cesta k filmu *Oppenheimer*

Vývoj atomové bomby byl triumfem lidské vynalézavosti, který přinesl poznatky, jež se staly základem inovací v bezpočtu oblastí vědy a techniky. Zároveň však odstartoval závody ve zbrojení, které měly ničivé důsledky pro celý svět a vnesly do života lidí na celém světě nový existenční strach, který dosud nezmizel.

Motiv Nolanovy touhy natočit film *Oppenheimer* spočíval ve strachu, který trápil vědce Projektu Manhattan, když hledali tajemství štěpení atomů, aby mohli vyrobit termonukleární bombu, a který Oppenheimer nazval "strašnou možností".

"Při přípravě testu Trinity se Oppenheimer a jeho tým zabývali velmi malou možností, že když stisknou tlačítko a spustí první jaderný výbuch, zapálí atmosféru a zničí celou planetu," říká Nolan. "Neexistoval žádný matematický nebo teoretický základ, na jehož základě by mohli tuto možnost, byť malou, zcela vyloučit. A přesto to tlačítko stiskli. Je to mimořádný okamžik v dějinách lidstva. Chtěl jsem diváky přenést do té místnosti a být u toho rozhovoru, a pak být u toho, když se tlačítko stiskne. Je to prostě ten nejneuvěřitelnější okamžik, když se nad tím zamyslíte. To riziko. Vztah mezi vědou a přenosem abstraktních myšlenek do reálného světa, zacházení s nimi jako s konkrétní skutečností a všemi jejich důsledky."

Robert Oppenheimer a Projekt Manhattan

J. Robert Oppenheimer (22. 4. 1904 – 18. 2. 1967) byl americký teoretický fyzik, nejznámější svou účastí v projektu Manhattan, kde řídil vývoj první jaderné zbraně v tajné laboratoři v Los Alamos v Novém Mexiku. Bývá označován jako „otec atomové bomby“.

Robert Oppenheimer

Cillian Murphy jako Robert Oppenheimer

V roce 1941 byl Robert Oppenheimer jako přední jaderný fyzik zapojen do komise, která posuzovala možnosti použití jaderné energie pro vojenské účely. Z vlastní iniciativy přikročil k pokusům se štěpením uranu a dosažené výsledky vedly k rozhodnutí vytvořit výzkumné středisko pod jeho vedením. V roce 1942 byl zahájen tajný vojenský **Projekt Manhattan**, jehož cílem bylo vyvinout atomovou bombu dříve než Němci. Oppenheimer byl pověřen vedením výzkumných prací, kterých se zúčastnilo mnoho předních amerických i evropských vědců, kteří uprchli před nacismem. Projevil se jako vynikající organizátor, pro úspěch projektu nepostradatelný. To mělo význam v létě 1943, kdy jeho schůzka s levicovou aktivistkou a členkou komunistické strany Jean Tatlockovou vzbudila podezření bezpečnostních orgánů. Svou loajalitu prokázal tím, že zveřejnil obsah rozhovoru se svým přítelem H. Chevalierem, který se ho ptal na možnost výměny vědeckých informací mezi USA a Sovětským svazem, což odmítl. Pro Chevaliera to znamenalo okamžitý zákaz činnosti.

Po svržení atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki se Oppenheimer jako jeden z hlavních představitelů projektu Manhattan stal známým po celých USA, jeho portrét se objevil na titulních stranách časopisů Life a Time. Ničivé následky výbuchů jaderných bomb přiměly Oppenheimera k odchodu z funkce ředitele výzkumného střediska v Los Alamos v říjnu 1945. V letech 1947–1952 působil ve funkci prezidenta vědecké rady Komise pro atomovou energii (AEC), a stal se tak nejvlivnějším poradcem vlády a armády v jaderných otázkách. V roce 1946 byl v USA vyznamenán Medailí za zásluhy, nejvyšším civilním vyznamenáním. V roce 1948 byl zvolen prezidentem Americké fyzikální společnosti a byl členem řady dalších institucí.

Po skončení 2. světové války Oppenheimer nesouhlasil s dalším vývojem bomb a nechtěl pokračovat ve vojenském jaderném výzkumu. Odmítl se podílet na výzkumu vodíkové bomby. Byl přesvědčen o nutnosti mezinárodní spolupráce a kontroly v oblasti využití jaderné energie, což v období studené války neodpovídalo vládní politice. V letech 1949 až 1954 byl v éře mccarthismu obviněn z prokomunistického smýšlení, špionáže pro Sovětský svaz a několikrát vyslýchán vyšetřovací komisí vládního Výboru pro atomovou energii. Bylo mu odebráno bezpečnostní prověření a nemohl dále pracovat na projektech jaderného výzkumu.

Životní zkušenosti získané v období práce na atomové bombě přiměly Oppenheimera k úvahám o úloze vědce v moderní společnosti a etických důsledcích vědeckého výzkumu. Zabýval se morálními problémy, které před vědce staví jejich objevy a mírou odpovědnosti za jejich možné zneužití.

Zdroj: Wikipedie.com

Oppenheimer

Stopáž:	180 min
Formáty:	2D DCP, 35 mm, IMAX 70 mm, zvuk 5.1
Premiéra:	20. 7. 2023
Přístupnost:	mládeži do 15 let nepřístupný
Režie:	Christopher Nolan
Scénář:	Christopher Nolan, Kai Bird, Martin Sherwin
Hrají:	Cillian Murphy, Emily Blunt, Matt Damon, Florence Pugh, Robert Downey Jr., Gary Oldman, Kenneth Branagh, Rami Malek